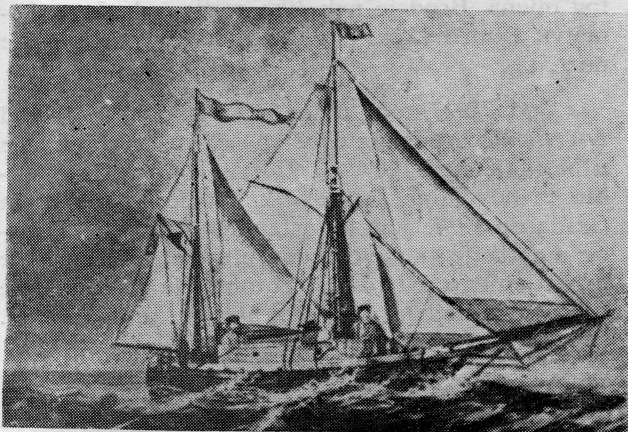

Brodovi sa imenom grada Dubrovnika

God 1787. javlja se prvi za sada poznati brod koji nosi ime grada Dubrovnika (u talijanskoj verziji). To je bio keč (checcia) *Città di Ragusa*, jedrenjak sa dva jarbola od oko 80 kola ili kara (oko 120 današnjih tona nosivosti). Bio je vjerojatno sagrađen na jednom od gruških šķverova a vijao je dubrovačku zastavu. Vlasnik broda bili su nasljednici S. L. Pucića a zapovijedao je kap. Mato Rafaeli. Ovaj brod nije dugo nosio ime grada. Već 1791. god. kap. Rafaelija zamjenjuje kap. I. Bjanki a brod mijenja ime u *Providnost* (Provvidenza). God. 1799. kap. R. Betera kupuje 5 karata ovog broda, preuzima zapovjedništvo a jedrenjak dobija novo ime *Sv. Vlaho* (S. Biagio). God. 1801. Betera prodaje svoje karate a kap. Pržić (Parsgić) koji ga zamjenjuje na zapovjedništvu daje brodu novo ime *Ljubimac* (Favorito). God. 1803. jedrenjak je u Gružu, a zadnji put se spominje 1809. godine.

Drugi jedrenjak s još uvijek talijanskim oblikom imena grada javlja se 1826. god. To je polaka (polacca) *Ragusa* od 280 tona, austrijske zastave.

Citta di Ragusa (jedrenjak)

Vlasnik broda su nasljednici I. Božovića, a zapovjednik je od 1826. do 1828. god. Pelješčanin kap. A. Barabić. Nije poznata dalja sudbina ovog broda.

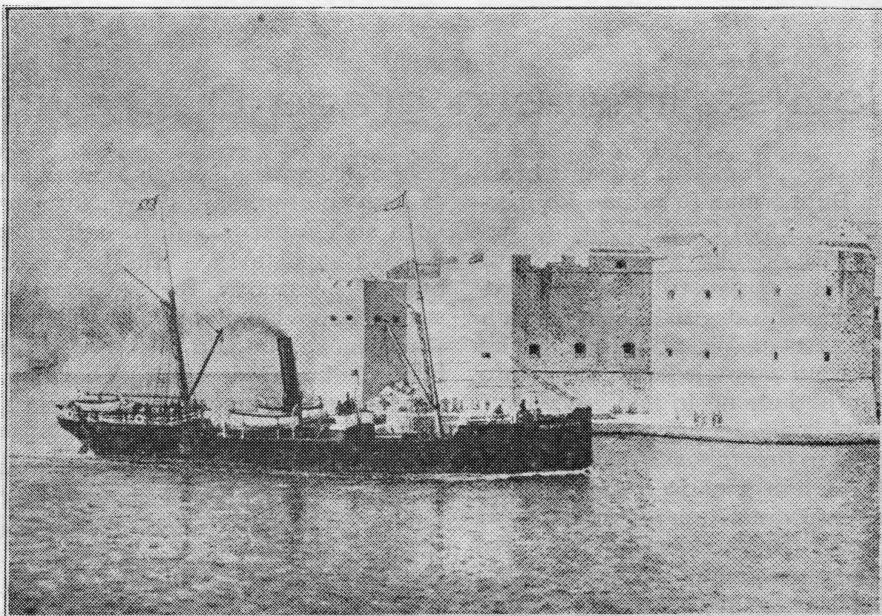
Prvi brod s hrvatskim imenom grada bio je bark *Dubrovnick* od 389 tona, sagrađen 1846. god. u Gružu. Vijao je austrijsku zastavu a vlasnici su mu bili: S. G. Getaldi i Vl. Budmani, svaki po 12 karata. Zapovijedali su ga: kap. V. Budmani od 1846—49, a kap. N. Budmani 1852. god. Brod je 1853. god. bio prodan venecijanskom kapetanu A. Busetto koji mu je dao novo ime *Giuseppe II*. Busetto ga je 1861. god. prodao u Odessi Rusu te dalja sudbina broda nije poznata.

I slijedeći brod s imenom našeg grada plovio je pod austrijskom zastavom. Bio je to parobrod *Dubrovnik* od 219 brt, sagrađen u Dumbartonu (Engleska) 1880. god. Sagrađio ga je A. Opuić i ne-

koliko drugova sa svrhom, kako kaže F. Dabrović,¹ da izravno otpremaju trgovačku robu u Dubrovnik koga su i Austrijski lloyd i druga parobrodarska društva zapostavljala. Od 1888. smrću A. Opuića brod je preuzeo N. Bošković sa još nekim karatistima. Zapovjedni broda bio je kap. Vlaho Prolić iz Dubrovačke Župe do 1890. god. a 1891. god. njegov brat Melko. God. 1892. nabavkom većeg broda, prodan je P. Rismondu u Makarsku gdje je plovio pod novim imenom *Biokovo*.

God. 1880. dakle, iste godine kad i prvi parobrod *Dubrovnik*, bio je sagrađen u Trstu još jedan parobrod koji je dobio također ime grada, isprva u njegovu talijanskom obliku. Bio je to parobrod *Ragusa* od 142 tone, a kao »Nante erariale Austriaco« bio je dodijeljen carinskoj službi u Zadru (I. R. Direzione provinciale di finanza). U svojoj dugoj pomorskoj karijeri ovaj elegantni brodić doživio je mnoge promjene i vlasnika i imena. God. 1899. mijenja ime u *Dubrovnik*, ali pošto je u austrijskoj trgovačkoj floti postojao je već jedan parobrod istog imena, od 1901. brod nosi službeno naziv *Dubrovnik-Ragusa*. Zapovijedali su ga do I svjetskog rata među ostalima kapetani: M. Nisiteo (1893), I. Miličević (1895), S. Scrivanelli (1899) i drugi koje službene statistike ne navode. Predan kraljevini Jugoslavije s ostalim »mrvicama« bivše austro-ugarske flote, dodijeljen je Ministarstvu financija u Beogradu te je prvo dobio ime *Kosovo*, a zatim, vjerojatno jer je već u sastavu Jadranske plovidbe na Sušaku bio brod istog imena, dobija novo ime *Oplenac* i nosi ga do sloma kraljevine Jugoslavije 1941. god. Sudbina ovog broda u ratu nije poznata. Ne navodi ga ni J. Vasiljević² ni među brodovima u službi Italije, a niti među onima u sastavu Mornarice NOVJ. Tek 1951. godine nalazimo ga pod novim imenom *Budva* u sastavu Jadranske linijske plovidbe u Rijeci. U floti tog brodariskog poduzeća ovaj veteran jadranskih obala plovio do 1963. godine!

God. 1892. sagrađen je u Troonu (Engleska) novi parobrod *Dubrovnik*, zamjena za onaj prodani u Makarskoj. Brod je imao 481 brt, a prvi njegovi vlasnici su bili (u zagradi navodi se broj karata): A. Opuić (4), V. Degiulli (3), N. Bošković (4 i 1/2); po 1 karat imali su: Đ. Kovačević, D. Grkavac, P. Knežević, K. Mičić, R. Šarić; po pola karata: A. Drobac i L. Serragli, a po četvrt karata: I. Brandolica, I. Bubalo, M. Čuković, V. Galjuf, A. Jeftanović, I. Knežević, P. Lucić, S. Marinović, S. Matičević, S. Miloslavi, F. Perović, K. Pretner, M. Radić, I. Riboli, I. Škrabo i M. Sez. Direktor i zastupnik karatista bio je Toma Kosović u Trstu. Od 1898. do 1907. god. direktor je Mato Marinović a broj suvlasnika se povećao na više od 100. Od 1908. god. brod je u sastavu Parobrodarskog akcionarskog društva »Ragusea« čiji su upravni

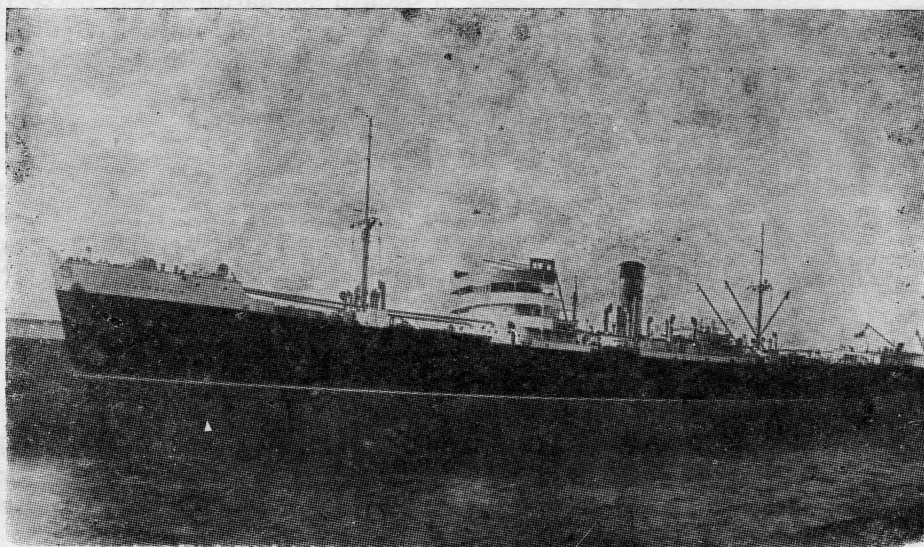
P/b »Dubrovnik«, prvi putničko-teretni parobrod
Dubrovačke plovidbe

odbor 1910. god. sačinjavali: Mato Marinović, Fabjan Matijević i Ivan Jelić. Zapovjednici broda bili su kapetani: I. Cvitanić (1893), I. Bronzan (1898), A. Bisazza (1899—1902 i 1905) te M. Pederin (1903). God. 1908. brod je prebačen u kategoriju male obalne plovidbe te se dalja imena zapovjednika ne navode u službenim statistikama. Brod je nastradao 1917. godine od torpeda jedne podmornice između otoka Hvara i Pelješca.

Slijedeći parobrod s imenom *Dubrovnik* sagrađen je 1912. na škotskom brodogradilištu u Howdenu na rijeci Tyne za brodarsko društvo »Naprijed« iz Dubrovnika. Imao je 4232 bruto registarske tone. Brod nije bio duga vijeka. Potopili su ga navodno Rusi u Bosporu 1916. godine.

God. 1923. Braća Matijević i dr. u Dubrovniku nabavili su parobrod od 556 brt (nije poznato gdje je sagrađen 1880. godine) i dali mu ime *Dubrovnik*. Bio je to prvi brod pod jugoslavenskom zastavom tog imena. Brod je nekoliko godina plovio u vlasništvu Dubrovčana, a dalje njegova sudbina nije poznata.

God. 1927. obnovljen je putnički parobrod *Lovrijenac* brodskog društva »Ragusea« (sagrađen u Monfalconeu 1909. od 924 t). Tom prilikom dobio je novo ime *Dubrovnik*. Plovio je s imenom Grada do 1937. god. u sastavu Dubrovačke plovidbe a tada je ponovo moderniziran, a ime mu je promijenjeno u *Dedinje*. Potonuo je 1943. god. na sidrištu u Chioggi u službi talijanske mornarice.

Parobrod »DUBROVNIK«, nosivosti 9.200 tona, Dubrovačka plovidba, najmoderniji teretni brod sagrađen 1938. godine u engleskim brodogradilištima

God. 1931. sagrađen je u škotskom brodogradilištu Yarrow u Glasgowu prvi ratni brod jugoslavenske zastave s imenom grada Dubrovnika. Bio je to veliki razarač bivše jugoslavenske ratne mornarice *Dubrovnik* od 1880 tona istisnine, naoružan topovima od 140 mm i torpednim cijevima.

U sastavu jugoslavenske kraljevske flote ostao je do 1941. god. kad je sa ostalim ratnim brodovima »po inventaru« predao u Boki Kotorskoj oficirima talijanske ratne mornarice. Dobio je novo ime *Premuda* ali se ni pod tim imenom nije proslavio. Njemačka ratna mornarica preuzela ga je od Italije 8. rujna 1943. god. u Genovi. Ostavila mu je talijansko ime i dodala formacijsku oznaku TA-32. Brod su 24. travnja 1945. god. potopili sami Nijemci prilikom povlačenja iz Genove.

Godine 1937. sagrađen je u istom škotskom gradu Glasgowu još jedan brod s imenom našeg grada pod Srđem. Bio je to teretni parobrod *Dubrovnik* od 5156 brt, a sagrađen je za račun Dubrovačke plovidbe a. d. u Dubrovniku. U sastavu ovog društva plovio je neprekidno do 1945. god. s tim što je, za razliku od svog imenjaka u ratnoj mornarici, hrabro savladao i teške ratne godine ploveći sa mnogo sreće i u savezničkim konvojima po svim svjetskim morima. God. 1945. ušao je u sastav nove jugoslavenske trgovačke mornarice i bio uključen u flotu novo-

osnovanog brodarskog poduzeća Jugoslavenska linijska plovidba. Decentralizacijom jugosl. trgovačke mornarice 1957. god. pripao je Splošnoj plovidbi u Piranu u čijem je sastavu plovio, uvijek s istim imenom *Dubrovnik* do kraja svoje karijere.³

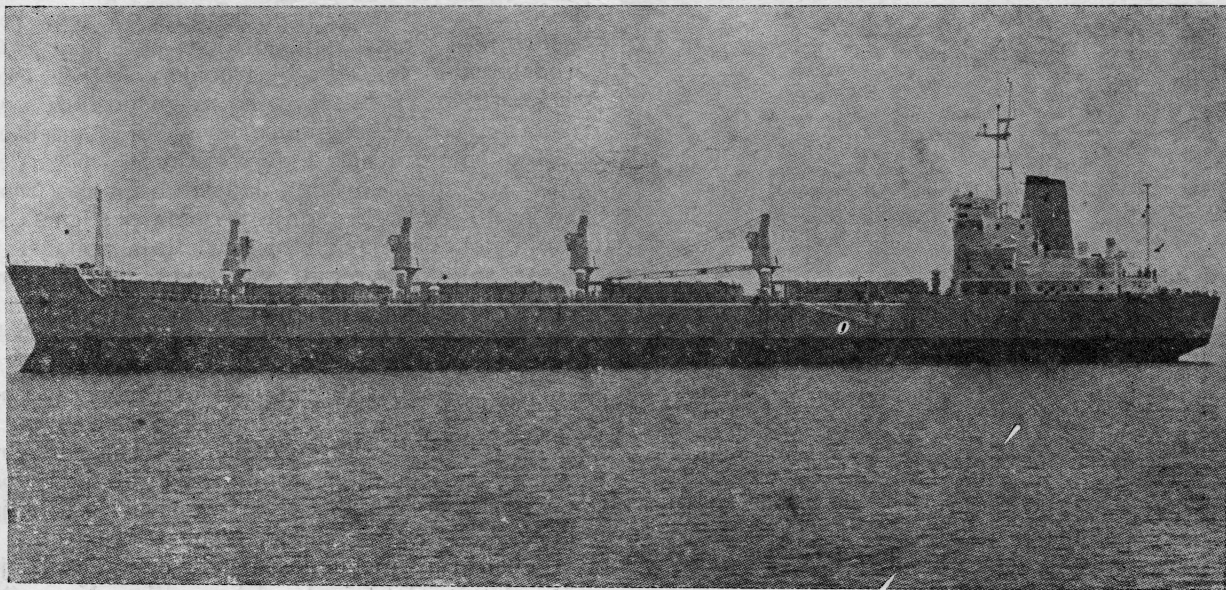
Najnoviji, dvanaesti po redu, brod s imenom grada Dubrovnika sagrađen je 1971. god. u španjolskom brodogradilištu Astileros Espanoles Matagorda. To je moderan motorni brod za prevoz rastresitih tereta (bulk carrier) od 14 714 bruto registarskih tona. Uvršten je iste godine u flotu Atlantske plovidbe u Dubrovniku.

¹ F. Dabrović, Tragom jubileja dubrovačkog pomorstva, Zbornik »Dubrovačko pomorstvo«, Dubrovnik 1952, str. 257.

J. Luetić, O sedamdesetoj godišnjici prvog dubrovačkog parobroda, časopis POMORSTVO, br. 6, 1950, str. 236—237.

² J. Vasiljević, Mornarica NOVJ, Beograd, 1970.

³ Službene jugoslavenske statistike trgovačke mornarice ne navode imena zapovjednika brodova te ovdje ne mogu donijeti niti imena zapovjednika ovog parobroda. Od 1963. nadalje prestaju, na žalost, izlaziti i statistike brodova te tako nisam u mogućnosti niti da navedem do koje je godine *Dubrovnik* bio u sastavu Splošne plovidbe.

Bulkcarrier »Dubrovnik«, 24.447 dwt, izgrađen 1971. godine u inozemstvu (Cadiz)